

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. szeptember 18.

211. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A horvát kérdés.

—o—

Kaptuk a következő sorokat:

Engedje meg a Szerkesztő ur, hogy a most folyó tárgyalások során én is elmondhassam véleményemet.

Évtizedek óta Horvátországban lakom s mondhatom, hogy semmi se kerülte el a figyelmemet, a mi hozzájárult ahhoz, hogy a magyar-horvát jó egyetértés felbomoljon. Ha figyelemmel kísérjük azokat a kérdéseket, a melyeket horvát politikusok felvettek az évek hosszú során keresztül, azt tapasztaljuk, hogy a nagy összevesztés (a vasuti pragmatika tengeri kigyója) megelőzőleg senkinek se jutott eszébe sérelmeket látni ott, ahol tényleges sérelmek, nem is voltak. Ezek a „sérlemek“ a melyekkel most a horvátok tele kürtölik a világot, csak arra valóak voltak, hogy az ellenzéki képviselőknek legyen témájuk, mikor hébe-hóba a kerületekbe mentek. A nagy közönség alig tudott róluk, nem is érdeklődött. Mikor megbukott az unionista párt s felszínre kerültek a koalíciók, ők kezdték meg a sérelmi politikát, hogy gyökeret verjenek a népben s a nép lássa, hogy képviselői milyen nemzeti politikát csinálnak.

Ebben az időben kezdték a magyar politika ellen uszítani a közönséget, gyalázni sajtójukban a magyarságot s hogy ez az izgatás a Horvátországban élő magyarságot sújtotta legelőször: az természetes. Az én községemben a magyarok a legjobb viszony

„A Tengerpart“ tárcája

Lidércfény.

Abbázia, július 1.

Kedves Barátom!

Az este érkeztem. Idő fenséges! Egyszerű tenger, berlini kékből tündöklök. A nap ragyogva szórja égető sugarait. Szellő se lebben. A távolban egy-egy gőzhajó füstje, mint valami ezüstszalag húzódik tova. A parton tarka-barka embersereg nyüzsgő raja hullámszik. Vasznam előkészítve, ernyőm kifele visszahúzódom. Sok koboldkéket használok. Bizom a sikerben. Az ideén el kell nyernem a nagy díjat! Fáradságtalan leszek. Ismeretemet nem kötök. Művészetemnek élek eszűn. Addio! Ölel *Otto*.

Július 4. Szírokkó vadul száguld. Tarkas hullámok korbácsolják a mólót. Menyőgéshez hasonló morajt idéznek elő. Siráncok vészkiáltásai töltik be a léget. Eg sárkányban uszik.

Ma sok szatinobert használok. Két képen mutatom be az Adriát. Az egyik bájosan szerelmes ifjú menyasszonya. A másik vadul sötét. Haragos villámok vakító fénye vizet ragyogtat meg egy-egy tajtékzó hullámmal, melyre egy ladikos kétségbeesetten küzd sorsa:

ban voltak a horvátokkal, de mikor megkezdődött a magyarok elleni támadás s egy két véres száju lappeldányt elküldött a kerületbe a koalíciós képviselő, a horvát nép egyszerre a községbeli magyarság ellen fordult s gyűlöletének a védtelen magyarokkal szemben adott kifejezést. Ha kérdezte az ember tőlük, hát tulajdonképpen mi a bajuk: nem tudták megmondani, hiszen az itt élő magyarokból nekik is meg volt a hasznuk, de azért a népapostolok harsogó frázisai elől nem tudtak lezárkózni. A maszlagot bevetették anélkül, hogy értették volna.

Azután jöttek egyre-másra a sérelmek. Ha egy horvátot iszákossága, dologtalan-sága miatt elesaptak a vasutól: azt mindjárt nemzeti sérelmet fújták fel, azt mondván, hogy a vasut üldözi a horvátokat, még kenyereket sem akar nekik adni. Ha a magyarok a saját pénzükön magyar iskolát akartak felállítani valamely községben: megfújták a réztrombitát: vége Horvátországnak, a magyarok elakarják magyarosítani a horvátokat.

Ha ezekben a nehéz napokban a magyar sajtó egyöntetű eljárását tanúsított volna: nézetem szerint már készen lennének a horvát kérdéssel. De a magyar politika irányával a horvátok se voltak tisztában. Mit tapasztalhattak? Azt, hogy politikai szempontból vezéreltetve a sajtó egy része, csak hogy kellemetlenséget okozzon a kormányzó hatalomnak: a horvátoknak fogta pártját s a magyar vezető hatalom minden lépését, a mely a rend csinálására irányult, olybá tüntette fel, mint a mit a magyar kö-

a halál ellen. A küzdelem egyenlőtlen. Karjai kimerülten hanyatlik alá. Az evezőt, ladikot magával sodorja az ár. Az ember sápadtan mered maga elé. Az elemekkel szemben gyöngö . . . A mélyből büvölak emelkedik. Arany haja folyja körül habtermetét. Karjait kitarja s a féli vakon rohan a vészbe.

Nemde, fonséges lesz e kép? Talán ezzel nyerem el az Akadémia nagy díját? Ölel *Otto*.

Július 10. Terveim hajótörést szenvedtek. Nem akartam ismerkedni. Végzetem engem is utólrért. Szerelmes, igen szerelmes vagyok. En, aki az érzelmemet kikacagtam. En, ki a szerelmet gyávaaságnak tartottam. Azokba a esodásan foszforeszkáló szemekbe elég volt egy pillantás, hogy rab legyek. Örület környékez. Ha e esábszírén nem lesz enyém, agyam megbomlik. Munkára képtelen vagyok. Szünet nélkül szemem előtt lebeg. Karjaimban érzem puha teste remegését. De halld a történeteket! . . . Tegnap délután gondtalanul, vigan lubickoltam a hős hullámokban. Egyszerre csak segélykiáltások ütök meg a füleimet. A hang irányába tekintek. Meglehető távolságban egy uszó pont tűnik fel. Kezeivel a levegőbe kapkod. Hol alámerült, hol fel-felbukkan. A segélykiáltások mind gyérbek lesznek. A helyzettel tisztában voltam. Kitarító uszó létemre néhány erős tempóval utólrértam a ful-

zönség is elítél.

A magyar közvélemény nem tudott egységesen kialakulni a horvát kérdés megoldása tekintetében: az volt a baj.

A horvát politikusok azt látták, hogy a magyar ellenzék támogatja őket a magyar kormány ellen. Joggal hihette tehát, hogy ha az ellenzék kormányra kerül: akkor az ő világuk ismét elkövetkezett, nem gondolták meg, hogy az ellenzék csak taktikából használja ki a horvátokat, hogy a magyar kormánynak helyzetét lehetetlenné tegye.

Vagy nem jellemző-e a horvát politikusok felfogására, midőn az általános választások előtt még nem lehetett tudni azt a nagy rendszerváltozást, amely a koalíció bukásával bekövetkezett, egy horvát politikus azt óhajtott, vajha a Justh Gyula győzne, mert akkor ő lenne a miniszterelnök s Justh minden kívánságukat teljesítené, még a vasutat is átadná Horvátországnak, mert hiszen mint házelnök megmutatta, hogy jó barátja a horvátoknak.

Justh Gyula, a nemzeti ellenzék volt kuruc vezére bizonyára nem volna büszke otthon Makón a horvátok dicséretére.

Hogyha a horvát kérdést a horvátok megnyugvására de a magyar álláspont nélkül megakarják oldani, akkor abban legyen egységes a magyar közvélemény s ne növevessze meg a tulzó horvátok szárnyait egy-egy tájékozatlan, a való helyzetet nem ismerő cikk vagy nyilatkozat.

A budapesti urak nem ismerik a szláv hatalmi terjeszkedést, a nép gondolkodásmódját. Majd ha két évtizedig itt élnek s

doklót s balkaromra véve, pár perc múltán partot értem. Édes terhem óvatosan a fővényre fektettem. Gyönyörűen szép, klasszikus arca a kiállott ijedségtől sápadt; bronzszínű haja homlokához tapadt. A testhez simuló fürdőöltöny alatt a legremekebb alak domborodik. Hófehér kebel . . . De ime, az arcot lassankint rózsapír önti el. A hosszú szempillák megremegnek. Az ajakról sóhaj száll és szép ismeretlenem felnyitva szeméit, esodálkozva tekint reám. Mily mélységes, szép szemek! Azt vélnéd, kék; nem feketék: tulajdonképpen ragyogó zöldek. Megszédültem. Térdre ereszkedtem s halkán suttoztam:

— Ki vagy te, szépséges ismeretlen? Földszülötte vagy-e, vagy habok szülte szíren? Asszony, vagy leány? . . . Remény, vagy kétség vár számomra? A hullámok reám biztat, enyémnek kell lenned! . . . Szépen, lassan felemelekedett és szomorúan szólt:
— Nem lehet! És ritmikus léptekkel tova rebbent.

Alom vagy valóság? E tüneményes alak keblemen pihent? Avagy képzeletem szüleménye az egész? Mese?

Dolgozni nem tudok! Agyamban tájképek keringenek. Addio! *Otto*.

Július 12. Végem van. Szépséges ismeretlenem — asszony. Férje üzleti ügyekben tartózkodik Cetinjében. Lemondjak? Nem! A bátor ember nem hátrál. Akadály nem lé-

pusztán a saját erejükre lesznek utalva: majd akkor meg fogják ismerni; mit kellett volna tenni, hogy a magyar birodalmi eszme teljesen el ne halványuljon a Dráva-Száva közén.

Egy horvátországi magyar.

A fiumei fiók-Istóczy.

—o—

— Az II Risveglio az esküdtszék előtt. —

A múlt év decemberében egymásután kétszer elkobozták az II Risveglio (A Fel-támadás) című lapot, a mely két cikket tett közzé „Az izraeliták rituális gyilkossága” címen. Az ügyészség hitfelekezet ellen gyűlöltre való izgatást látott a cikkekben s ezért vádat emelt az együgyű cikkek szerzője Slabus Mariano ellen, aki különben gyári munkavezető és sekrestyés a kapucinusok templomában. Az ügyészség a cikkek egész tartalmát inkriminálta. „A zsidók szertartásos gyilkolásai” és „A zsidók szertartásos gyilkolásainak lajstroma” alcimekben megismétli a szerző történelmi egymásutánban mindazokat a vádakot, a melyeket évszázadokon keresztül emeltek a zsidók ellen, a kikről azt állították és el is hitték, hogy szer-tartásaikon Krisztus által már megváltott gyermekek vérére van szükségük.

Tegnap volt ez ügyben Budapesten az esküdtszéki tárgyalás Mikovich Lajos táblalabíró elnöklétével. A vádat dr. Balázs Elemár királyi ügyész képviselte. A tárgyalást olasz tolmáccsal tartották meg, mivel a vádlott csak olaszul beszél. Védekezésében azt adta elő, hogy a fiumei szabadgondolkodók lapja, a La Fiaccola (A Fáklya) állandóan támadja a papokat, a kiket következetesen gyilkosoknak nevez. Ő csak válaszolni akart ezekre a támadásokra, a mikor kifogásolt cikkeit megírta, mely különben nem állítja a vérvád valódiságát, hanem csak összefoglalta a különböző régi könyvekben foglalt véleményeket a zsidók állítólagos rituális gyilkosságairól. Ezeket ő maga sem hiszi el és nem is volt célja a cikkekkel a zsidók ellen izgatni. A kir. ügyész vádlott büntetését, kérte, amennyivel inkább, mivel cikkei ugyan nem állítják pozitívan a rituális gyilkosságot, de raffinált módon, a citálásokkal fejt ki mértéktelen izgatást a

tezik számomra. Minotauruszszal is sikra szállnék, csak e nő envém legyen. Ölel *Ottó*.

Julius 14. Haladás esigavonásban. De nem esüggedek. Szépem bájos mosolylyal viszonzotta hódolatteljes üdvözlésemet. *Ottó*.

Julius 15. A jég kezd felengedni. A biztató mosoly és kézzorítás érzelmeim viszonzására enged következtetni. Hitetlenül rázod fejed? Nem érted a csodát? Hja, aki a női szívek oly ismerője, mint én, könnyen megtalálja a titkos rugót. Kár, kár s ugy olvasunk bennök, mint a nyitott könyvben. Merész lépésre határoztam el magam. Megkértem, hogy viharos festményem császi-rén alakjához legyen modell. Vonakodott.

Azonban kéréseim ostromának nem tudott ellentállni. Holnap lesz az első ülés. S aztán... — — — Pá! *Ottó*.

Julius 17. Örömmámorban uszom. Ő szeret! Igen, ő szeret! A csodák világa még sem tünt le.

A nagy izgalomtól nem tudok írni. Szívem örülten dobog.

Kezem reszket. Szemeim előtt az édes, a bájos lebeg. A világot szeretném keblemre ölelni.

Tulboldog barátod: *Ottó*.

Julius 18. Ámulsz-bámulsz? Kérdelek: hogyan történt e csoda? ... Tegnap nyílt meg számomra a boldogság tanyája. Képzeld magadnak egy ragyogó reggelt. A lég a virágok illatától mámorítóan édes, bódító.

zsidó polgárok ellen, akikkel pedig a nemzet és haza fenntartása és felvirágoztatása céljából mindig jó egyetértésben kell élnünk.

Vádlott védője, Barta István dr. azt fejtegette, hogy a vérvádról szóló régi dajkameséket ma már ép oly kevéssé hiszik el, mint a kétfejű sárkány meséjét, de különben is az inkriminált cikkek olyan gyermekes és nevetséges módon vannak írva, hogy azok minden józanul gondolkozó embernél csak mosolyt válthatnak ki. Csak tulbecsüljük e cikkeket, ha abban a komoly izgatásra való szándékot feltételezzük.

Igy gondolkodtak az esküdtek is, akik nem bűnösnek találták a vádlottat, a kit erre a bíróság fölmentett.

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

—o—

Egy csodaszép hölgy lenge görög kosztimben. S én, a hős! Félóráig tartó észbontó munka után szépen fáradtan dőlt a kerevetre. Válláról az áttetsző öltöny lecsuszott; — minő remeke alkotása a természetnek! Szemeim pillanatra lehunytam. Mikor föltekintek, szépem orcáján két könnyesepp gördült végig. Eszem elvesztem. Pálétám messze elhajítva, hozzá rohantam — és könyörgő tekintetének hatása alatt megbüvöltem, szemlesütve álltam meg előtte... Ő ekkor hirtelen felngrott. Zokogva tárta ki karjait s reszkette, elhalványuló ajakkal sutogta, hogy távozzam.

Hirtelen mozdulatánál kezeink összeértek, ujjaink göresösen kaposolódtak egybe. Habrahája, mint a repkény, folyta körül! Boldog, tulboldog vagyok.

Ölel szerelmes barátod *Ottó*.

Julius 22. Dorgálsz, korhólsz, öreg barátom! Érzelmességemért kinevetsz?... Szalmaláng! Bohémvér!... A Riviera kék ege, Adria szerelmes hullámozása idézte elő e szerelmi tájt, mely az őszi szél első fagyos lehére elsorvad, elpusztul, et cetera — s többi.

... Nagyszerű! Csakhogy szörnyű mód tévedsz, öreg barátom! Szívemben olthatlan láng lobog! Kérdelek: miként fog e kaland végződni? Házassággal? Férjes nő?! Mit tesz az! Urától elváljak! Kételyeid oszlassd el, barátom. Lélia nem kalandornő, én

A MAGYAR NÓTA.

Gyönyörködve, elmélázva hallgattam Bertók Vili szép nótáit. Sirt a száraz fa, majd meg harsogott. Mikor már a szomorú hangulat nagyon megülte a lelkeket, a temperamentumos, örökké jókedvű primás, rázendített egy másik nótára, amelytől táncolt a lélek, pezsdült a vér.

Egy nagyobb társaság mulatott a kávéházban. Magyarok voltak, értették a módját: miként kell a koronákat megtáncoltatni. Mikor már forró lett a levegő, közülük egy fiatalember a közepre rugatott és elkurjantotta, hogy: Vili szögédiesen! És ropta a csárdást amugy istenigazában, hogy rengett a padló és örült a szív.

Es ebben a csupa magyar levegőben egyszerre megjelent két tengerész-tiszt. Egy fregatt-kapitány és egy sorhajó-hadnagy. Az első tekintélyes angolos flegmával ült a diványra, a második azonban villogó szemekkel bámulta a szívmelegítő jelenetet. Pezsgőt rendeltek, amit szóltanul iddogáltak. A másodikonál a fregatt-kapitány oda szólt a primásnak:

— Etwas schönes!

Es Vili rákezdet egy — valzerre. De csak egy taktust huzhatott, mert a kapitány leintette.

— Etwas recht ungarisches! — szólt keményen, amiből Vili barátunk egy kukkot sem értett és állt tanácstalannal.

— Mátyárt, mátyárt! — ropogtatta a kapitány, amitől nyomban felderült a Vili sárga képe és elkezdte, hogy „Te esaltál meg, nem én téged“... A két német tiszt a fejével integetett, hogy jól van, de mikor vége volt, megint megszólalt a kapitány:

— Sie, Primás, spielen Sie „a fálupa“

Pillanatra esend lett, aztán zokogott a hegedű. A faluban a legárvább én vagyok. És a két német tiszt olyan áhitattal olyan odaadóan hallgatta ahogy a legszebb templomi prédikációt szokás figyelni. Bravo, bravo, sehr gut! — szóltak közbe néha-néha. És sorba jöttek: Rákóczy-kesergője, Rácsos kapu, rácsos ablak, Száz szál gyertya, Édes anyám is volt nekem, stb. stb. Csupa magyar nóta. A fregatt-kapitány nem engedett mást játszani. Die ungarische Musik ist die schönste! —

pedig nem vagyok kalandvadász. Addio! *Ottó*.

Julius 23. Pfui! Léliáról és rólam föltenni, hogy...

Ő tiszta lény! Jelleméhez semmi nem férközhetik. Vádaskodásaid visszautasítom! — Ő, és kedvesem!? Pfui! Nyugodtan léphetünk Isten szent oltára elé. Szerelmünk nemes. Nem vétkes. *Ottó*.

Julius 30. Az istenek is velünk tartanak. Lélián férjét tegnap szívszéllhűdés érte. Nyugodjék a jó lélek békében. Boldogságunknak immáron mi sem állia útját. *Ottó*.

Cetinje, augusztus 5.

Zuhogó záporban kísértük Lélia férjét utolsó útjára. Egyszerű, sötét pompa vette őt körül. Lélia komoly gyászában még fenégsébb. *Ottó*.

Augusztus 6. Utunk vad vidéken vezetett. A kulturának csekély nyoma észlelhető. Kopár, meredek hegyek, óriási sziklafalak, szédítő mélységek, rohanó hegyi patakok. Ez ország nevének csakugyan megfelel. — Igazán negro! Népe erőteljes, magas. Erélyre valló homlok, merész tekintet jellemzi a férfiakat. Az asszonyok károsnak és ringó járásaik.

Öltözetük kizárólag nemzeti. Hallgatagok, békeszeretők, de mégis harciasak. Cetinjében minden hivatal szünetel, testi és szellemi tétlenség lengi körül az egész vá-

hangoztatta többször és mi naiy magyarok úgy örültünk ennek az igazságnak, hogy szinte éljenezni szeretnénk volna.

Talán jutott volna eszünkbe egy és más kellemetlen emlék is, ha a hangulat nem olyan intim, nem olyan — szögedies. De így csak szemléltük a magyar nótá mellett mulató két német tisztet és magunkban azt óhajtottuk: bárha észre vennék már, hogy nemcsak a nóták világában vagyunk az elsők, bárha belátnák végre, hogy a magyar minden tekintetben különb azoknál, akik ki-öt-békát kiabálnak reánk. (k. p.)

— **Személyi hír.** Serényi Béla gróf volt földmívelésügyi miniszter Abbáziába érkezett.

— **A haditengerészet parancsnokának elutazása.** Haus Antal ellentengernagy, a haditengerészet parancsnoka, tegnap este fél hétkor a Lacroma jachttal Zarába utazott.

— **A választási névjegyzék.** Hétfőn járt le a községi választási névjegyzék ellen beadott fellebbezések határideje. A városi tanácsnak, mint fellebbezési fórumnak a határozatát 456 fiemei illetőségű magyar fellebbezte meg. Ezek között 275 olyan, akinek választói jogosultságát a közigazgatási bíróság éveken keresztül folyton elismerte, 190 pedig új folyamódó, aki időközben szerzett jogcímet arra, hogy választói jogot gyakoroljon. A városi tanács — mint már részletesen megírtuk — a választási listából — ósrégi szokás szerint — jóformán minden magyart törölt, köztük olyanokat is, akik évtizedeken át már gyakorolták jogukat. Annál nagyobb liberálizmussal jártak el az olaszokkal szemben, akik között sok olyan is szerepel a jegyzékben, aki nem is magyar állampolgár, vagy ha az, alig töltötte be 18-ik, 19-ik életévét. Az idegeneknek a választói listába történt felvételére csak most jöttek rá, amikor a határrendőrség az idegen alattvalók nyilvántartásáról szóló törvénynek megfelelően összeállította az itt élő idegen alattvalók névjegyzékét. A magyar választók természetesen ez ellen is felszóllaltak és kérték ezeknek a választói listából való törlését.

rost. E néhány napi ittlélet gyűjteményem gazdagítására használtam. Drágám ügyei lebonyolítása még pár napot vesz igénybe, azután visszatérünk hazánkba. Ólél boldog barátod *Ottó*.

Augusztus 26. Holnap indulunk. Drága egyetlenemet Budapestre kísérem. Leírhatatlan vágygyal várom azt a napot, mely minket egyesít. *Ottó*.

Budapest, augusztus 30.

Jöjj, repülj barátom! Jövő hó 5-én esküszünk. Légy tanuja boldogságom megköltésének. Lázasan várom azt a percet, melyben öt enyémnek mondhatom. Ólél *Ottó*.

Szeptember 3. Lélia beteg. A kiállott izgalmak és az ut fáradalmi kimerítették. Ólél aggódó *Ottó*.

Szeptember 5. Lélia meghalt... Ma kellett volna egyesülnünk, ma lett volna az esküvőnk... A halál megirigyelte és elrabolta tőlem... elvitte előlem... Ép eszemnél vagyok? Álmodom?... Cigány huzza a nótát valahol messzi... Lélia menyasszonyi ruhában, mirtuszkoszorúval fején, áll előtttem. Mosolyog. Hegedűszó... Rámnéz. Kezét felém nyújtja... Jövök, üdvösségem!

T. c. Barna Károly urnak.

Barátja, Halmay Ottó, menyasszonya sirjánál megőrült. *Dr. Eröss.*

Somogyi Imre.

— **A fieme—abbáziai villamosvasút.** A Fiume és Abbázia között tervezett villamosvasút tavaszra megépül és átadható lesz a forgalomnak. A villamoskocsik Bergudiról, a fiemei villamosvasút végállomásától fognak indulni s Prelukán csatlakozást nyernek majd a mattuglie—abbáziai villamosvasúthoz. A Bergudi és Preluka közötti utat szélesíteni fogják úgy hogy a villamosvágányok egy külön uttestre lesznek lefektethetők. Ennek az az előnye meglesz, hogy a kocsik 35—40 kilométeres óránkénti sebességgel fognak haladni. A vasút hossza 5 kilométernél nagyobb s az építkezési költségek másfélmillió koronát tesznek ki.

— **A kikötőből.** Szept. 17. É r k e z e t t : Kattaro angol gőzös Hullból, 50 tonna bádoggal, 50 zsák kávéval, 30 tonna üres zsák kal és 10 tonna szodával.

I n d u l t : Buda magyar gőzös Konstantinápolyba, üresen; Semiramis osztrák gőzös Alexandriába, 340 tonna cukorral, 70 tonna rizsszel, 30 tonna üvegáruval és 150 palack ecettel.

— **Apolló színház.** Az Apolló színház tegnap este mutatta be a szeptember második felére összeállított műsort. Rögtön megállapíthatjuk, hogy minden egyes szám kiválóan érdekes és művészi. A közönség sokat és hosszasan tapsolt, a siker teljes volt. A jók közül is külön ki kell emelnünk *Pohl* Nellát, a osinós amerikai énekesnőt, aki gyönyörűen csengő hangjával bájolta el a közönséget. Mellette óriási sikere volt *Dóri* Gizának, az ismert kabaré divának, aki jó híréhez méltóan képviselte a magyar kabaré művészetet. *Thik és Thime* excentrikusok, a *Mettros* hatos csoport, zsonglörök és a három *Galway* akrobaták egyaránt nagyon tetszettek. Pompás dolgokat mutatnak. Itt van *Rudolfi*, az ismert és kedvelt kómikus új vicekkel és visszajött *Felsen* Christel is, aki tavaly már meghódította a közönséget. De jók a többiek is, akiket ez alkalommal nem említettünk meg. Ezt a programot nézze meg, aki szépet és művészi akar látni.

— **A megbízhatatlan kocsis és szerencsétlenül járt helyettese.** Az Ossoinack cég tegnap megbizta Jureich János 23 éves kocsis, hogy kávé szállítson a szabadkikötőbe. Utközben a kocsis felnyitott egy zsákot s megtönte zsebeit kávéval, amit azonban észrevette a cég egyik alkalmazottja s bekiértette a rendőrségre a tolvajt, akit ott tartóztattak. A kocsit Barnalich György nevű 29 éves napszámos vezette tovább, de ugylátszik nem igen értett hozzá, mert visszafelé tartva, a via Gizellán leesett a bakról s megsebesült. A mentők kötözték be sérüléseit.

— **Pusztító villámesapások.** Krasica község 358. számú házába a minap belesapott a villám, amitől a ház kigyulladt s leégett. Husz métermázsza széna s egy tehén is elpusztult a tűzben, emberáldozat szerencsére nincs. A kár 1700 korona, de biztosítás útján megtérül. Ugyanezen községben hétfőn egy villám belesapott Antich gazda házába amelynek egyik falát lerombolta. A ház lakói közül senkisé megsebesült meg.

— **Fizetéképtelenség.** A bécsi hitelezői védegyelet jelentése szerint Gorup János droguista, Fiume Belvedere 287. sz. fizetéképtelen.

— **Nemzetközi szélhámósok és tolvajok.** A rendőrség a napokban — mint megírtuk — letartóztatott négy gyanús férfit, akik több nyelven beszéltek és hamis okmányok birtokában voltak. A római rendőrségtől szerzett információk alapján a négy gyanús egyén, névszerint Buttí Lajos, Trottek Mátyás, Virth József és Wenzanel Lajos nemzetközi szélhámósok és tolvajok. A fiemei rendőrség kitiltja őket a város területéről.

— **A Napoleon-aranyak.** Három cigány asszony állított be tegnapelőtt az abbáziai Riviera bankba. Azt mondták, hogy Napoleon-aranyakat akarnak vásárolni. Schleier pénztáros 13 darabot tett eléjük. Cigány-asszonyok hosszas válogatás után kijelentették, hogy nincsenek tetszésükre az aranyak s eltávoztak. Távozásuk után Schleier észrevette, hogy három Napoleon-arany eltűnt. A rendőrség letartóztatta a cigány-asszonyokat.

— **Mire jó az ismeretség.** Del Campo Antal tisztviselő feljelentette a rendőrségen Dürk Ernő nevű ismerősét, aki az ő nevében megjelent lakásadónőjénél s egy ruhát kért el, amelyet a benne levő 20 koronával eltulajdonított.

— **Elfogott katonaszökevény.** A susáki esendőrség letartóztatta Pavesich Paszkal haditengerészt, aki megszökött a Radetzky csatahajóról.

— **Az Adria új hajói.** Megírtuk, hogy az Adria tengerhajós társaságnak három új hajója készül Glasgowban. A hajók egyenként 3500 tonna tartalommal készülnek. Ezek közül a „Ferencz József király“-t, amely a legmodernebbül, hatvan elsőosztályú utas számára van berendezve és a marokkói forgalmat van hivatva lebonyolítani, még az idén, őszkor, forgalomba helyezik. A társaságnak ez lesz a 34-ik hajója, az első, amely Marconi-féle távirókészülékkel is lesz ellátva. A második új Adria hajónak „Ferenc Ferdinánd“ lesz a neve, míg a harmadik hajó nevét csak ezután fogják megállapítani.

— **A voloscai tolvaj.** Az abbáziai rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy a legutóbbi voloscai tolvajlásokat Vujaklija Sztoján nevezetű hercegovinai származású volt Abbáziai szállodai bérszolga követte el, akit időközben Fiumében is láttak, azonban most már innét is eltűnt. A rendőrség elrendelte körözését. Ez az ember lopkodta el az Abbáziában öngyilkossá vált Koschir János szállító kocsijáról is a podgyászdarabokat, ami — mint már említettük — a szerencsétlen ember utolsó napjait nagyon elkeserítette és bizonyára hozzájárult az öngyilkossági terv megérleléséhez.

— **Az Austro-Americana jelentése.** Az Austro-American hajóstársaság — most közzétett jelentése szerint — ez évi január hó 1-től július végéig 26,569,427 korona bevételt ért el, a múlt év hasonló időszakának 22,814,787 koronás bevételével szemben. Január 1-től július végéig a társaság hajói 911,907 mértföldet tettek meg, a múlt év hasonló időszakában befutott 1,015,510 mértfölddel szemben.

— **Corso mozi.** Ma esti műsor: A halál tornya, dráma. — A ló nem szereti a gazdáját, bohózat.

— **Olaszország idegenforgalma.** Nápolyból írják: Olaszország idegenforgalma tudvalevően nevezetes tényező az ország gazdasági jólétében. Egy olasz képviselő nemrégiben azt a tervet vetette fel, hogy az államvasutak üzletvezetősége keretében külön idegenforgalmi osztályt alakítsanak, amelynek az volna a feladata, hogy az ország idegenforgalmát előmozdítsa. Az Olasz országban megforduló idegenek révén az ország évente körülbelül 500 milliót vesz be, de az olaszok úgy számítanak, hogy az idegenforgalom megkészszerzésével azt az összeget egymilliárdra fokozhatják. E tekintetben Sváje példája lebeg szemünk előtt, amely tízedannyi lakosság mellett 300 milliót keres az idegeneken; Franciaország pedig harmadfél milliárdra felviszi. Az állam idegenforgalmi hivatalának tevékenysége kettős irányu lenne: egyrészt a külföldön, másrészt a belföldön iparkodnék az idegenforgalom emelésére közrehatni. Külföldön az angolok példájára messze szétágazó ügynökségi hálózatot létesítenének, amely köz-

vetlen összeköttetésben állana a római központtal. Ezek az irodák foglalkoznának a vasuti és hajójegyek árusításával, az utasok informálásával és a reklámozással. Ezt az ügynökségi hálózatot azután évről-évre mindjobban kiterjesztenék, úgy hogy nemcsak a nagyobb városokban, hanem a látogatottabb fürdőkön és üdülőhelyeken is rendeznének be később ilyeneket. Az olasz kereskedelmi kamarákkal összeköttetésben ezek az ügynökségek egyben jó szolgálatokat tehetnének az ország importjának és exportjának emelésére is.

— **Lóháton menekülő betörő.** Cirkvenicán vasárnap éjjel betörő járt, aki betört az Adria és Miramar-szállodákba és két magánháza. A betörőt a negyedik betörésnél tettenérték és üldözőbe vették, de lóháton elmenekült a zsákmánnyal. Érdekes, hogy a betörő üldözősekor egész Cirkvenicán egy rendőrt sem lehetett látni.

— **Berlin-szálloda Budapest.** A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szakszerű vezetésére.

Az Osztrák-Lloyd szeptemberi menetrendje. Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében körülbelül egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A görög-levantei A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A szíriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján s nappal meghosszabbítatik.

Földközi tengeri szolgálat: A görög levantei A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Haidar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Batum.

Görög levantei B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira Vthy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizeh és rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére, szükség esetén a rakodási idő Trebisonda, Bizeh és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza, Odessza.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Nicolajeff.

Soriai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Soriai B vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Oceánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Kalkutta.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shangai, Jokohama, Kobe és visszatéréskor Moji.

TŐZSDE.

	Szept. 16 zárlat	Mai ár. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	827.50	827.—
Osztrák hitelrészvény	529.50	629.50
4%-os koronajáradék	81.20	81.40
Osztr.-magy. államvasut	705.—	705.—
Jelzálogbank	425.50	426.—
Leszámitóibank	515.50	515.—
Hazai Bank	285.—	285.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	557.25	550.—
Rimamurányi	703.75	703.—
Salgótarjáni	773.—	770.—
Közuti Vasut	634.25	635.—
Városi Villamos	359.25	359.—
Adria	585.—	—
Déli Vasut	129.50	—
Magyar Cukoripar	2795.—	—
Rizsgyár	3860.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza októberre	10.95	7.97
Búza áprilásra	11.63	11.65
Rozs októberre	8.14	8.16
Tengeri májusra	7.04	8.10
Tengeri augusztusra	—	—
Tengeri szeptemberre	8.10	7.05
Zab októberre	7.51	7.51
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	630.—	628.25
Magyar hitelrészvény	825.—	824.25
Osztrák magyar államvasut	704.—	703.25
Déli Vasut	—	129.—
Alpesi	907.—	905.50
Skoda	823.—	822.—
Osztr. koronajár.	82.05	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kör- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsonköt.	92.—
Banca Fiumana	65.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1500.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1130.—
Orient tengerhajózási társ.	1380.—
Aut. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„Uj	1760.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	293.75
Navigazione Libera Triest	630.—
Osztrák Lloyd	620.—
Stabilimento Tecnico	9825.—
Ampiea Szeszpároló Rt.	425.—
I. Trieszti Rizsgyár	732.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	435.—
Spalato Portland Cement	365.—
Assicurazioni Generali Nap.	839.—
Riunione Adriatica	3730.—

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan Erdőgyöngyét. Hasonnevtű értékelés utánzatok visszatartandók!

Erdőgyöngyeművek. Moritz Löw.
Brünn-Hussowitz.

Távirat — Telefon.

—«O»—

Skerlecz báróról.

BUDAPEST, szept. 17. Báró Skerlecz királyi biztos tegnap délután elment a Vörös kereszt szanatóriumba, ahol újból operáltatta megsebesült karját. Az operáció után Skerlecz báró jobban érezte magát.

A kolera.

ZÁGRÁB, szept. 17. A kolerajárvány a Szerémségben mindnagyobb mérvet ölt. Tegnaptól máig 15 újabb eset történt, ezek közül 4 meghalt. Klinger dr. bécsi orvo, aki Szerbiából volt visszatérőben, az Elisabeth dunai gőzös fedélzetén megbetegedett és meghalt.

BUDAPEST, szept. 17. A főorvosi hivatal jelenté: *A kolera Budapesten megszűnt.*

—o—

Leégett községek.

KAPOSVÁR, szept. 17. Három somogy megyei községben Nemesvidon, Nagygombán és Marcaliban gyújtogatás következtében tűz ütött ki. A három község legnagyobb része elhamvadt.

—o—

Tifuszbajrány a katonák között.

TRENCSÉN, szept. 17. A 15. honvédsereg legénysége között kiütött a tifusz.

—o—

Amerikai küldöttség Péterváron.

PÉTERVÁR, szept. 17. Roosevel vezetésevel legközelebb nagyobb amerikai küldöttség érkezik Pétervárra, hogy az orosz kormányt a Panama-esatorna megnyitási ünnepségére meghívja.

Halálos szerencsétlenség.

LAJTA-BRUCK, szept. 17. A hadsereg céllövészeti iskolájának hareszerű gyakorlata volt tegnap Bruck környékén. Lohr Vince nyugalmazott vasuti hivatalnok uokajával sétálni ment a mezőre és olyan helyre tévedt, ahol nem szabad járni, mert a céllovas miatt életveszélyes a hely. A nyugalmazott hivatalnokot egy gépfegyver golyója találta s mire segítség jött, meghalt. A hatósági vizsgálat megindult.

Csalás menetjegyekkel.

CSERNOWITZ, szept. 17. Az osztrák államvasutaknál egy névtelen feljelentés következtében nagy csalásnak jöttek nyomára, melyet vasuti menetjegyekkel üztek. Egy vasuti kalauz egyszer már használt menetjegyeket értékesített és érvényes jegyekként kezelte. Megmotozásakor sok menetjegyet találtak nála, mire letartóztatták és átadták az államügyészségnek.

A szivtelen földesur.

PARENZO, szept. 17. Jurevics Mátyás földbirtokost egy kaszával megölt munkása, Duca Hilarius. Jurevics földbirtokának egy részét bérbe adta Ducának, de oly súlyos feltételek mellett, hogy Ducának lehetetlen volt feleségét és 6 gyermekét eltartani és a bérszerződés feltételeit is betartani. Erre Jurevics a termést lefoglaltatta. Duca kérte Jurevicsét, hogy a termésből legalább egy kis kukoricát engedjen elvinni gyerekei számára, de Jurevics ezt megtagadta. Erre Duca a kezében levő kaszát Jurevics nyakába vágta. Az éles eszköz a mell közepéig hatolt a szerencsétlen ember testébe. Jurevics rögtön meghalt. Duca hazasiertett, megölte feleségét és gyerekeit és önként jelentkezett a hatóságnál.

Négyes istenáldás.

MILANO, szept. 17. Fojano községben Ruggeri munkás felesége, aki már hat gyermek anyja, négyes ikreket szült. A csecsemők mind jól érzik magukat.

Gyilkos örült.

BERLIN, szept. 17. Tegnap este kifogtak a Spreeből egy öreg embert, aki kézzel-lábbal kapálódzott és azt mondta a rendőröknek, hogy hagyják meghalni, ha már feleségét eltette láb alól. Mindjárt látszott, hogy az öngyilkos-jelölt örült s elvitték a rendőrségre. Ott kiderült, hogy Puder Gottliebnek hívják. Így került meg a Falissander-Strasse egyik bérházában tegnap hatvanöt éves Puder Gottlieb gyilkosa. A szerencsétlen ember a rendőrségen elmondotta, hogy kötéllel fojtotta meg feleségét. Puder Gottlieb már sokszor volt a tébolydában.

A gyöngynyakék.

LONDON, szept. 17. A híres 4 milliós nyakék 58 gyöngyszemét megtalálták a londoni esaternában. A Lloyd biztosítótársaság elnöke is elismerte, hogy a gyöngyöket megtalálták és megmondta, hogy a megtaláló egy szegény munkás 8000 font jutalmat kapott, de hogy miként jöttek rá a kincs helyére, arról nem nyilatkozott.

Angol tisztviselő Konstantinápolyban.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 17. Legközelebb egy magasrangú angol tisztviselő érkezik ide, aki mint állami főfelügyelő vezetni fogja az összes reform-munkákat.

Szerbia vasutja a tengerhez.

BELGRÁD, szept. 17. A szerb kormány elhatározta, hogy direkt vasutat épít az adriai tengerhez, melynek végpontja San-Giovanni di Medua lenne. Állítólag már német mérnököket szerződtek a vasutvonal kiépítésére.

Uj szerb konzulok.

BELGRÁD, szept. 17. A szerb kormány Prágába, Spalatóba és Szerajevóba új konzulokat fog kinevezni.

Bolgár-török tárgyalások.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 17. A török-bolgár béke-delegáció mai magánjellegű ülésén rövid megszakítással két órahosszáig tartott. A róla kiadott kommuniké így hangzik: Miután a delegáció a határkérdések főpontjaira nézve megegyezett, e kérdések végleges megoldása a legközelebbi ülésen fog megtörténni.

Uj vasut.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 17. Egy lapjelentés szerint Entigara, egy olasz csoport képviselője, megkötötte és aláírta a szerződést, melyben a csoport a portától engedélyt nyert, hogy előkészítse egy vasutvonal építését, mely Adalia kisázsiai városból indulna ki.

A legajánlatosabb fiúmei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajberek és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Megnyitási jelentés.

A via del Porto 2. sz., szemben a Mirkovich-féle kereskedéssel

uj bar-t s buffet-t

nyitottam. — Reininghaus-féle világhírű steinfeldi sör s kitűnő borok kimérése. — Meleg és hideg ételek.

Számos látogatást kér

Smit R. J. tulajdonos.

Hotel Bellevue

Cirkvenica.

legközelebb a molóhoz, a tengerparton, fedett és nyitott terrasse-szal.

Kirándulók kellemes uzsonna-helye.

Olcsó utókura és téli idény.

Szept. 1-től mérsékelt árak, pensio K. 5.50-től kezdve. Fürdők a házban, fűthető szobák.

Meršlavić. vendéglős.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Eladó butorok - Abbaziában

Abbaziai villában teljes ebédlő-, háló- stb. szobabutorok igen szép kivitelben és jutányos áron elköltözés miatt elaeók. **Villa Georg 144.**

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkei s szépitőeszközök stb. stb.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz fürdők.

Szobák 3. — koronától feljebb.

Tulajdonos: **I. R. SCHWEIGLER.**

Hungária szálló

Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok. **: PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :**

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A genuai kiállítás dícsérő okmányokkal kitüntetve. **SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.**

Irodai gyakornok,

ki a magyar nyelven kívül a német, olasz vagy horvát nyelvet is bírja, kezdő fizetéssel helybeli irodában felvétetik, Cim a kiadóban.

Az ázsiai kolera terjedését csakis a közönség közreműködésével lehet megakadályozni.

Feltétlenül szükséges, hogy minden házban legyen készletben megbízható fertőtlenítő-szer és használjuk azt a mosdóvízhez többször naponta, különösen ha nagyforgalmu helyeken fordultunk meg. A legtekélyesebb fertőtlenítő-szer a

LYSIFORM

mely tudományosan ki van próbálva és feltétlenül, biztosan és gyorsan hat. Előnyei a többi régi szerek felett, hogy olcsó, szagtalan, nem mérgező és a bőrt nem támadja meg. Eredeti üvege 80 fillér (használati utasítással) és kapható az egész országban minden gyógyszerertárban és drogériában. Tegyen vele okvetlen kísérletet. Nagyban fertőtlenítésre (iskolák, vendéglők, vállalatok, hatóságok stb. részére) ajánlatos az igen olcsó nyers-lysoformot kannákban vásárolni. **Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Ujpest.**

**ABBAZIA
PENSION
QUISISANA**

I. rendű ház.
Révész J. tul.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

**Restaurant
MIRAMARE**

CIRKVENICA.
Bérle: BEDŐ IMRE

SHERLOK HOLMES.

Abbaziában nagy a népszerűsége és tekintélye Sherlock-Holmesnek, a derék rendőr-kutyának. Mióta kitudódott, hogy Róth Lászlónál vele volt a felesége 20.000 korona hozománya, azóta mindnyájan osztozzuk a derék Sherlock-Holmes véleményét, mely az volt, midőn az eltűnt nyomait a mólóig követte, hanem egyike a legrosszabb és a legszivtelenebb embereknek, mert egy szegény asszonyt boldogsága küszöbén tett szerencsétlenné.

Remek egy állat ez a kutya, ismeri is egész Abbázia! Öntudatosan lépked gazdája oldala mellett és félnek azok, akiknek van mitől félni! Egy hőstette a derék Sherlock-Holmesnek csak most vált ismeretessé. Ime:

A „Jószivű cápához“ címzett trattoriában, a 12-ik krigli sör megrendelésekor a 34. számú pincér beszélte az 56-ik számú rendőr a 78-ik számú villamos-kalauznak:

— E héten egymásután többször tréfálták meg tüzoltóinkat. A kávéházból telefonáltak értük, hogy tűz van és midőn odaértek, kinevették őket. Nem lehetett konstataálni, hogy a vendégek között ki kultiválja ezt a rossz tréfát. Midőn azonban egyszer ismét hiába telefonáltak a tüzoltókért, ott termett a rendőrbiztos a derék Sherlock-Holmessel. Beleszagol a telefon szöcsövébe, aztán sorra ugrott asztalról-asztalra minden vendég előtt szaglászva a levegőben, míg végre megállott egy szakállas ur előtt és ennek a szakállát a fogai közé kapva, azt jól megráncigálta. És ennek a hatása alatt a vendég aztán be is vallotta, mit hiába is tagadott volna, hogy ő a tettes.

— Nincs ilyen okos kutya több a világon, mondotta a 90 sz. hordár. Róth Lászlót is megtalálta volna, de a hajóra már nem követhette a szökevénynt. Hanem majd legközelebb megmutatjuk, hogy mit jelent Abbaziának Sherlock-Holmes!

— **A Mester megérkezett.** Ujházi Ede, az örök-ifju mester, Abbázia hűséges látogatója tegnap óta ismét a fürdőhely vendége. Nemcsak az ismerősök üdvözölték szívesen a mestert, de ő is szívből örült, hogy újra jó egészségben sétálhat a tengerparton. Kutatva nézte a járókeleket és mikor megkérdezték, hogy kit keres, haragosan felelt:

— Azokat a marhákat, akik nincsenek itt!

— **Magyar művész elhagyott sirja Abbaziában.** Az abbáziaite metőben gondozatlan, elhagyott sir alatt nyugszik Pápai Lajos, akinek a nevére még sokan emlékeznek a vidéken, különösen Nagyváradon. Pápai a vidék legkitűnőbb énekes bonvivantja volt és legutoljára a nagyváradi színtársulatnál aratta diadalait. Három évvel ezelőtt nagybetegen került Abbaziába, ahol baja annyira rosszabbodott, hogy bevitték a voloscai kórházba. A fiatal ember egészséges szervezete legyőzte a kórt, de a kórházban lábadozás közben hastifuszt kapott, ami rövid időre látta végzett vele. A nagyváradi közönség egykori kedvence most itt nyugszik abbáziai temetőben és árva sirhantjára csak akkor jut koszoru, ha valamelyik pályatársa odatéved. A napokban járt Abbaziában Nyáray Antal, aki a saját költségén rendbehozatta a sirt.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Ringwald József Budapest	Breiner	Milkowska Michaliva Betz	Mignon
Grosz M. Debreczen	Breiner	Honorski Ladislaus dr. Betz	Mignon
Berger Paula Budapest	Breiner	Voit Wilhelm dr. Nürnberg	Wienerheim
Grossmann Leo Budapest	Breiner	Poper E. Sziklaszoros	Quitta
Roth Sámuel udapest	Palace	Frankel Ferenc Budapest	Jolanda
Eckenberg Gyula Budapest	Palace	Gotlieb Lajos Zimony	Slatina
Schlenk M. Szentpétervár	Palace	Griesser G. Zombor	Vermes
Kudera Károly Budapest	Antoniushof	Bronner Miksa	Vermes
Goldberger Lipót Budapest	Grosz	Pserhofer Arnold Budapest	Dr. Landr
Galambos Jenő Budapest	Grosz	Weschler M. Budapest	Abbazia 267.
Fekete Márton Apatin	Securanstalt	Roth Hermann Budapest	Abbazia 267
Szász Andor Budapest	Speranza	Marinkovits Zorka Nagykikinda	Neva
Freibauer Ede Budapest	Quitta	Heim Miklós Temesvár	Viktor
Acht József Budapest	Breiner	Tlader Oszkár Temesvár	Viktor
Toch Teréz Budapest	Breiner	Gotlieb Ármín Losonc	Viktor
Mayer B. Kaposvár	Hammer	Friedrich Johanna München	Stella
Lamprecht Rózi Kaposvár	Hammer	Ruf Johanna	Stella
Lehr Simon Lemberg	Hammer	Schröder J. Berlin	Bellevue
Weiss Fülöp Budapest	Schanzer	Wechsberg Stella Wien	Central
Spiegler oszkár Brod	Schanzer	Kranzl Ferenc Budapest	Bruicie
Gang Simon Temesvár	Royal	Hegedüs Anna Budapest	Bruicie
Heischer Ignác dr.	Hermitage	Bogdány Béla Budapest	Veprinaz 83
Angera Josefina Wien	Augusta	Lachowitz Heléne Krakó	Grosz
Alpár Irma Budapest	Westphal	Madeyska Heléne Krakó	Grosz
Weiss Kata Wien	Westphal	Elmayer Stefánia	Herkules
Márk Endre Magyarrrégen	Egger	Falvi Sándor Gyulafehérvár	Herkules
Kutassy János Budapest	Egger	Fuchs Gusztáv Budapest	Palace
Wiggerhaus Paula Elberfeld	Richter	Dér Sándor Losonc	Palace
Wolf Rita Wien	Richter	Pastrovics Péter Wien	Habsburg
Starway Gróf Sachsisch	Richter	Ulrich Severin Wien	Antoniushof
Wachner Ede Budapest	Richter	Végh Lajos Budapest	Elsa
Weisz Géza Budapest	Hammer	Loránt Margit Budapest	Istria
Engelsrath Vilmos Zágráb	Stern	Fridiger Lipót Budapest	Istria
Bettelheim Möriz Budapest	Savoy	Steinberger Walter Wien	Blaschke
Rosenberg Adolf Budapest	Savoy	Gelbhardt Angela Wien	Blaschke
Bettelheim Henrik Budapest	Savoy	Bondy Henrik Wien	Penelope
Nyárai W. Budapest	Erminia	Bauer Franz Wien	Grand
Becz Mihály Budapest	Quitta	Kalienana Cecilia	Grand
Karász Ilona Budapest	Quitta	Jurier Ritta Kiew	Wienerheim
Czernovitz Sámuel Varsó	Elite	Reichner Ottó Tropaup	Pelda
Glückssohn M. dr. Odessa	Elite	Smy Grete Szt.-Pétervár	Melanie
Stegl Theodor Wien	Posthorn	Meitlis Hermann Censtochaus	Liburnia
Grabmeier Anton Rosenheim	Posthorn	Türk Else Stauding	Liburnia
Kohn Karl Prága	Posthorn	Schar Antonia Budapest	Breiner
Wolf József Budapest	Istria	Steiner Hedwig Mór	Breiner
Heller Ernő Wien	Istria	Schönberg J. Varsó	Breiner
Dedinsky Bella Budapest	Mignon	Mussil Teréz Brünn	Bristol
		Egry Dániel Bileva	Jacie
		Schwarz Alfréd Wien	Szegő
		Babó Margit Kiskunhalas	Szegő
		Parsit Irén Kiskunhalas	Szegő
		Petrovic Julie Tecka	Volosca 88
		Lamperl Jánosné Kíspeszt	Mathaus
		Balázs Ignác Budapest	Palace
		Eperjesi Viktor Konjic	Palace
		Dr. Pasebalis Dombrowa	Grand
		Dr Schlee Hans	Grand

Benedek Zsigmond

fodrász, Abbázia. Villa Miramar (Viktoria penzió mellett.)

Kütön Uri és női terem, hajmosás, hajszáritás, villamos arc massage, ondulatió, manicure pedicure. Telefon 121.

DR. MAHLER

SANATORIUMA, ABBAZIA

üdülők részére

Ideális nyári tartózkodás. Teljes penzió 10 koronától kezdve. Nagy árnyas park.

Szénsavas és tengeri fürdők, hidegviz-gyógyintézet, hízaló és étrendi kurák. Egész éven át nyitva.

Egy pillantás a tenger mélyére!

Abbázia legérdekesebb látványossága az

AQUARIUM Stefánia szálloda mellett,

hol az adriai halfajok, a tengerfenék növény- és állatvilága, elevenen, természetű környezetben látható. Senki se utazzon el Abbaziából, mielőtt az aquariumot meg nem tekintett

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitűnő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

Arkaden Café Abbazia

közvetlenül a Quitta fürdő mellett.

Legszebb fekvéssel a Súdstrandon 400 ember befogadására képes terem árkadokkal. Minden kül- és belföldi ujság.

Legjobb frissítők és italok.

Csapolt pilseni sör.

Cigányzene!

Kovács Józsi kaposvári cigányprimás zenekarával játszik:

mindennap d. u. 4 óratól 7-ig, és hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton este 9-től.

Plebán Ferenc, kávé-

Vizhatlan esőköpenyek.

Urak részére 24 K.-tól feljebb
Högyek „ 24 „ „

Esőköpenyek gyermekek részére; tanulóknak igen praktikus,

12 Kor.-tól feljebb.
Nagy választék

pénzügyőrök rendőrök, vadászok stb. részére való köpenyekben.

Arjegyzék ingyen.

Haas Leopold

Telef. 12-67.

FIUME

CORSO 6.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban és butorokban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István Dupla-malátasört

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlható lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szakteknitely.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióküzlete
Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott áron.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, áruk.

Kitünő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Bonin Penzió.

Velence. Corte Barozzi
A Szt. Mark tértől 1 pernyire.

Penzió 6.—7 lirától feljebb
Szobák 2.50-3 „ „

J. R. MÜHLHANS.

ABBZIA, Parkhotel Lederer.
Közvetítő szállodai, kávéházi és éttermi személyzetet. Telkek, házak, penziók, szobák, stb. eladásának, bérletének, stb. közvetítése. Szolid, 16 év óta helyben fennálló vállalat. Minden megbízást azonnal elintéző. Sürgőncim; Mühlhans, Abbazia. Telef 174.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butozott szobák szintén közvetítettek.

LIDO-VENEZIA CASA VENIER

a „Hungaria” szálló mögött.
Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 pernyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézet-től. Villanyos világítás.

Tisztelettel értesitem a n. é közönségét, hogy

poloskairtást

lakásokban és mindennemű helyiségekben, a horvát kormány és Fiume város tanácsa által alkalmazott kitünő Stienicin szerrel olcsón elvállalok. Számos megbízást kér

Miškovich Simon
Susák Boulevard 121.

Elarusítás kicsinyben:

PAVACICH drogeria Fiume Corso.

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállala Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgözsökkel. Az ut tartama csak 3 óra.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

Poloskák

moly és sváboknak még petéit is nyomban kiirtja a „Löcherer Cimexin”. Nem piszkít minden tisztitható vele.

Kapható Dr. Mizzan Adorján gyógyszerárában Fiume.

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Nyomatott a „POLINNIA” Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

RITKA ALKALOM!

Egy 18|22 lörös, négyhengeres használt

AUTOMOBIL

a világhírű „Mercedes” gyárból (a legjobb autogyártmány) ötüléses karrosszeriával, kitünő állapotban

4600.-- kor.ért eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Hattyu gőzmosoda

Fiume, Via Acquadotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmelle kibővítette. melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Kümmelberg M.

OKL. TÁNC-TANÁR
— TÁNC- ÉS ILLEM-TANFOLYAMA, —
— FIUME. —

Bátorkodom a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy f. év október elején Fiuméba érkezek és a legújabb táncokra, úgy mint: „Two-step”, „One-step” és „Tango” tanitok. Előjegyzések, a „Turul”-cipőüzletben, Fiume, Corso eszközöltetnek.